

เอกสารผลงาน

เรื่อง

การสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

และ

การนำเครื่องมือบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน

โดย

นางดารณี พุสุวรรณกายะ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 7ว

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 8ว
กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล สำนักตรวจและประเมินผล

14306

บทคัดย่อ

เอกสารผลงานวิชาการฉบับนี้ ผู้รับการประเมินได้จัดทำขึ้น ประกอบด้วยผลงาน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานของหน่วยงานที่จะประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีสาระโดยสรุปดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เป็นการนำเสนอผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับการประเมิน

เรื่อง : การสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550

การปฏิบัติงานดังกล่าวอาศัยแนวความคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การควบคุมภายในซึ่งเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นและข้อปฏิบัติในองค์กรเพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สิน รวมทั้งสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินบัญชี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่ได้กำหนดในเรื่องของการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และการรายงานความคืบหน้า รวมทั้งการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ส่วนหนึ่งกำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในรับผิดชอบในการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในแล้วรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานมีทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง วางแผนการประเมินผล สอบทานการประเมินการควบคุมภายใน สรุปผลการสอบทาน ผลการดำเนินการดังกล่าวช่วยให้การปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้เกิดความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ตลอดจนทำให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

ความยุ่งยากในการดำเนินงานดังกล่าว เกิดจากผู้ตรวจสอบภายในใช้ความรู้ และประสบการณ์ของตนเองในการสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน ทำให้แนวทางการสอบทานฯ ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และในบางครั้งไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยรับตรวจ

ในการส่งเอกสาร เพื่อใช้ในการประกอบการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน ทำให้ระยะเวลาในการสอบทานล่าช้า

ดังนั้น เพื่อป้องกันความยุ่งยากที่เกิดขึ้นตามเหตุผลดังกล่าว ควรจัดทำคู่มือ “แนวทางการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน สำหรับผู้ตรวจสอบภายใน” เพื่อให้การสอบทานการประเมินการควบคุมภายในอยู่ในกรอบแนวทางเดียวกัน และสร้างความเข้าใจแก่หน่วยรับตรวจ โดยจัดประชุมชี้แจงให้ตระหนักถึงความจำเป็น และความสำคัญในการที่ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องดำเนินการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายใน ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงระบบควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ มิใช่เพื่อการจับผิด

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวความคิด/ วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานฯ

เรื่อง : การนำเครื่องมือบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน

ผลงานดังกล่าวอาศัยหลักการบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นแนวทางมาตรฐานกลางสำหรับการบริหารกระบวนการงานที่เป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งหลักการบริหารความเสี่ยง คือ รูปแบบในการบริหารกระบวนการงานโดยการใช้วิธีระบุ วิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงาน และบริหารจัดการระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของงาน ทั้งนี้เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงของงานให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งผลที่ได้คือ เกิดการติดตาม วิเคราะห์ ประเมินกระบวนการงานอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐานตามที่รัฐบาลกำหนด ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น ทำให้เกิดประสิทธิภาพคุ้มค่า ทั้งยังก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อภารกิจของภาครัฐอีกด้วย ผู้จัดทำผลงานได้ศึกษาแนวคิดการบริหารความเสี่ยงนี้ แล้วนำมาสร้างเป็นเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงเพื่อเครื่องมือดังกล่าวในการช่วยบริหาร ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน

เครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่จัดทำขึ้น ประกอบด้วยแบบฟอร์มสำหรับการระบุ วิเคราะห์งาน ติดตาม และประเมินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ทั้งหมด 6 แบบฟอร์ม ดังนี้

1) แบบฟอร์มที่ 1 Key Process สำหรับใช้เพื่อระบุขั้นตอนหลักในการปฏิบัติงาน

(ค)

2) แบบฟอร์มที่ 2 Objective Map สำหรับใช้ระบุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย/ผลลัพธ์ที่อยากได้ของแต่ละขั้นตอนในภารกิจ/กิจกรรม/โครงการที่จะทำ

3) แบบฟอร์มที่ 3 Risk Map สำหรับใช้เพื่อระบุความเสี่ยงที่ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของงานในแต่ละขั้นตอน

4) แบบฟอร์มที่ 4 Risk Analysis สำหรับใช้เพื่อระบุปัจจัย/สาเหตุของความเสี่ยง (Risk Factor) และวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยประเมินโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่มีต่องาน

5) แบบฟอร์มที่ 5 Control Analysis สำหรับใช้เพื่อพิจารณาความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญว่า ควรมีมาตรการหรือวิธีการอะไรควบคุมปัญหาของงานที่เกิดขึ้น และในปัจจุบันนั้นได้มีมาตรการหรือวิธีควบคุมปัญหาของงานแล้วหรือไม่ ถ้ามีแล้วการควบคุมปัญหานั้นครอบคลุมความเสี่ยงหรือไม่ หรือมีประสิทธิผลดีหรือไม่

6) แบบฟอร์มที่ 6 แผนบริหาร/ติดตามความเสี่ยง สำหรับใช้เพื่อควบคุมความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ยังไม่มีมาตรการควบคุมต่อปัญหาของงานที่เกิดขึ้น หรือมีการควบคุมปัญหาแล้วแต่ไม่มีประสิทธิผล ทั้งนี้เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

ผู้จัดทำผลงานคาดว่า เครื่องมือบริหารความเสี่ยงนี้ จะเป็นเครื่องมือที่ง่ายต่อการใช้งาน สามารถใช้ติดตาม วิเคราะห์จุดอ่อนของงาน ประเมิน ควบคุม ตรวจสอบกระบวนการงาน ได้อย่างเป็นระบบ และเป็นมาตรฐานตามแนวนโยบายของรัฐบาล ก่อให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิเคราะห์ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งเป็นภารกิจอันสำคัญยิ่งของกระทรวงแรงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำนำ

เอกสารการนำเครื่องมือบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวความคิดการนำหลักการบริหารความเสี่ยงมาสร้างเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงในการบริหาร ติดตาม ประเมิน ควบคุม ตรวจสอบกระบวนการงานได้อย่างเป็นระบบ และเป็นมาตรฐานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ตามแนวนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเครื่องมือการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งวิธีการ ขั้นตอน และแนวทางต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากการศึกษาและรวบรวมประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภารกิจงานด้านวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลในช่วงระยะเวลาหนึ่งของผู้ขอรับการประเมิน ซึ่งภารกิจดังกล่าวเป็นหนึ่งในภารกิจที่เป็นหัวใจสำคัญของกระทรวงแรงงาน อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการค้นคว้าศึกษาจากเอกสารต่างๆ และการให้คำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารผลงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาต่อไป

ดารณี พุสุวรรณกายะ

กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
คำนำ	(ง)
สารบัญ	(จ)
ส่วนที่ 1 ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	1
1. ชื่อผลงาน: การสอบทานการประเมินการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550	2
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ	2
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ	2
3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	2
3.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน	3
3.3 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมภายใน	7
4. สรุปสาระและขั้นตอนการปฏิบัติงาน	14
5. ผู้ร่วมดำเนินการ	19
6. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ	20
7. ผลสำเร็จของงาน	20
8. การนำไปใช้ประโยชน์	20
9. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ ปัญหา/ อุปสรรค	20
10. ข้อเสนอแนะ	21
ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนวความคิด/ วิธีการเพื่อพัฒนางานฯ	22
เรื่อง : การนำเครื่องมือบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงาน	23
1. หลักการและเหตุผล	23
2. บทวิเคราะห์/ แนวความคิด/ ข้อเสนอ	25
3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	76
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	76
บรรณานุกรม	77